

Řešením není přestat používat mobil

„Úřad pro ochranu osobních údajů nemá být vnímán jako prokuratura, která jde za jediným cílem, a to rozdávát pokuty, aniž by současně přispěl k celkové kultivaci ochrany soukromí,“ říká **kandidát na druhého místopředsedu úřadu Petr Jäger.**

TOMÁŠ NAHODIL

LN Proč se vás předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) rozhodl nominovat na svého druhého místopředsedu?

Za pana předsedu hovořit nemohu. Nominaci (*Senátu předložena v listopadu – pozn. red.*) odůvodnil mojí odbornou praxí na Ústavním soudu (ÚS), zkušenostmi z ministerstva spravedlnosti i, řekněme, lidskými předpoklady. Volba je sice svěřena Senátu, zákon však na kandidáty klade vysoké kvalifikační požadavky a ty senátoři posuzují poměrně přísně. Jsem rád, že to ukazuje na význam, jež Senát úřadu přikládá.

LN Co senátorům řeknete ve svém kandidátském projevu?

Zmíním tezi, že úřad nemá být vnímán jako prokuratura, která jde za jediným cílem, a to rozdávát pokuty, aniž by současně přispěl k celkové kultivaci ochrany soukromí.

V nadsázce říkám, že u každého správce osobních údajů bychom asi našli nějaké pochybení. Od svých podřízených chci proto vždy slyšet představu, jak by měl správce postupovat správně.

LN Jak jste na úřad přišel?

Do roku 2018 jsem byl odborným náměstkem na ministerstvu spravedlnosti; v důsledku organizačních změn jsem z ministerstva odešel. V té době jsem byl jmenován do rozkladové komise úřadu a po pár měsících mi bylo nabídnuto tehdy volné služební místo vedoucího právního oddělení. To bylo loni v květnu.

Pro mne neplánovaně byla v té době předsedkyní úřadu Ivana Janů, pro niž jsem před lety na ÚS pracoval jako její asistent.

LN Jaké bylo vaše opětovné pracovní shledání?

Před sedmi lety bych tento vývoj nepředvídal. Osobnost paní předsedkyně byla významným motivem k mému nástupu na úřad. I jako ústavní soudkyně viděla v každém případě vždycky

FOTO MAJRA - JAN ZÁTORSKÝ

lidský příběh. Názorově mi tužilo bylo prostředí úřadu blízké.

LN Zužtkováváte při práci na úřadu své více než devítileté zkušenosti z doby, kdy jste pro Ivanu Janů na ÚS pracoval?

Praxe z vrcholného soudu je výhodou. Získáte návyk na různé metody výkladu práva i tendenci k mezinárodní komparaci. Osvojíte si způsob myšlení, kdy na právní řád nahlížíte jako na celek. Hledáte odpovědi v analogiích, dbáte na bezrozpornost. Máte porozumění pro vývoj judikatury i cit pro detaily v soudní argumentaci.

LN Prolínají se ochranou osobních údajů základní práva?

Prolínání je slabé slovo. Ochrana osobních údajů je historicky odvozena z ústavního práva na soukromí. V moderních katalozích lidských práv je dokonce uváděna jako samostatné základní právo, například v článku osm Listiny základních práv EU. Aniž bychom si to uvědomovali, existence autonomní sféry jednotliv-

ce je předpokladem pro výkon jeho dalších svobod a zjevná je tu i souvislost s lidskou důstojností.

Nelze přehlédnout, že význam práva na ochranu osobních údajů roste každým dnem. Moderní

Zdá se, že aktuální evropská judikatura nastavila pro data retention přísnější kritéria, než s jakými původně počítalo české prostředí

”

technologie jsou schopny sbírat a zpracovávat ohromné množství dat o lidech, kteří si toho ani nejsou vědomi. Po každé návštěvě webových stránek po nás zůstává stopa. Každá interakce na sociál-

ní síti o nás něco vypoví. S každou další nainstalovanou mobilní aplikací se zřizuje nový kanál pro sběr osobních údajů. V nadsázce řečeno, chránit za této situace osobní údaje je, jako snažit se ucpávat cedník prstem.

Řešením však podle mne není přestat používat mobil, nýbrž održet od správců aplikací dostatečné a pravdivé informace a mít na svých daty kontrolu.

LN Měl by podle vás ÚOOÚ státu aktivně radit, jak zákonně získávat a zpracovávat osobní údaje, anebo by mu měl spíše autoritativně vytyčovat závazné nepřekročitelné mantinely?

Není v lidských silách aktivisticky vymýšlet ideální řešení na požádání ministerstev a už vůbec to není funkce úřadu. Popíralo by to smysl jeho odpovědnosti. Úřad by tak vlastně později hodnotil a posuzoval jím samým navrženou praxi či svůj vlastní návrh zákona zavedený do praxe, což by ho v jeho činnosti limitovalo.

Opačným extrémem by byla ali-

Petr Jäger (40)

- Vystudoval **brněnská práva**. Absolvoval studijní pobyt ve Velké Británii a výzkumné pobyty v Nizozemí a Belgii.
- Mezi lety 2004 až 2014 pracoval jako **asistent ústavní soudkyně Ivany Janů**.
- Byl **externím poradcem** pro oblasti ústavního práva, základních práv a legislativní činnosti **na ministerstvech spravedlnosti, kultury a při Legislativní radě vlády**.
- Mezi lety 2014 až 2018 byl odborným **náměstkem na ministerstvu spravedlnosti**.
- **Vyučuje a přednáší** na brněnské právnické fakultě a pro Českou advokátní komoru.

bistická opatrnická pozice, kdy by úřad preventivně vyjadřoval svůj negativní postoj ke všem návrhům. Tím by se zase význam úřadu snižoval.

Funkční model proto vidím někde uprostřed. Mívám dojem, že se nad novými návrhy z hlediska ochrany osobních údajů často nikdo nezamýšlí. Jakmile ale úřad poradí, z jakého konce s takovými úvahami začít, je již další spolupráce věcná a racionální.

LN Jakému portfoliu byste se chtěl na ÚOOÚ jako jeho druhý místopředseda věnovat?

Na mém zájmu až tak nezáleží. Oblast ochrany osobních údajů je poměrně široká. Úřad zajišťuje nejen kontrolu, ale i celé spektrum dalších právních a konzultačních činností, včetně evropské spolupráce. Od tohoto ledna máme navíc v gesci i agendu svobodného přístupu k informacím, která co do počtu návrhů poměrně expanduje. Chodí nám veskrze sporné a obtížné případy.

Na tak malém úřadu jako ten náš mnoho prostoru pro specializaci není. Agendy se navzájem ovlivňují a leckdy spolu souvisí.

LN Využijete své zkušenosti z doby, kdy jste byl náměstkem na ministerstvu spravedlnosti?

Vidím převahu shodných prvků. Úřad podléhá zákonu o státní službě a jeho místopředseda je něco jako jeho náměstkem. Na ministerstvu jsem spravoval sekci mezinárodní a ústavněprávní, včetně agendy lidských práv. Do mezinárodního ranku spadala justiční spolupráce i koordinace sjednávání evropských předpisů.

GDPR (*evropské nařízení o ochraně osobních údajů – pozn. red.*) vytvořilo mechanismus jed-

notnosti a spolupráce, na jehož vrcholu vznikl Evropský sbor pro ochranu osobních údajů. To, čemu se na ministerstvech říká evropská agenda, je v zásadě každodenní agendou i na ÚOOÚ ve vztahu k tomuto sboru.

LN Jaké legislativní změny podle vás ochrana osobních údajů vyžaduje?

Pro tuto oblast máme aktuálně čerstvou a komplexní právní úpravu na úrovni vnitrostátní i evropské – náš zákon o zpracování obecných údajů je z roku 2019 a GDPR z roku 2018. Správci osobních údajů se ještě nevzpamatovali a už bychom to měli měnit? Principiální problém je, že pokud má být úroveň ochrany osobních údajů jednotná v celé EU, nemají vnitrostátní právní řády příliš prostoru pro experimenty.

V budoucnu se změny dotknou evropské ochrany osobních údajů v elektronických komunikacích. Naproti tomu tím, nad čím se bude muset zamyslet český zákonodárce, bude patrně oblast data retention (*uchování provozních a lokalizačních údajů při poskytování telekomunikačních služeb – pozn. red.*). Tady se mi totiž zdá, že aktuální judikatura Soudního dvora EU nastavila přísnější kritéria, než s jakými původně počítalo české prostředí. Ale to je věc pro další analýzu. Poslední evropské rozsudky na toto téma jsou teprve z letošního října.

LN Jaký máte názor na návrh novely zákona o svobodném přístupu k informacím, který by ÚOOÚ odňal pravomoc rozhodovat o odvoláních neúspěšných žadatelů o informace požadovaných po Ústavním soudu či prezidentské kanceláři?

Parlament dal a parlament by i vzal. O úřadu tento záměr naštěstí nevyprovádí vůbec nic. Důvodem pro tento krok rozhodně není, že bychom se této odvolací agendy řádně nezhostili. Ukazuje se, že působnost běžného správního úřadu vůči výše postaveným ústavním orgánům vyvolává jisté pnutí. Informace, s nimiž tyto orgány nakládají, jsou politického, strategického, bezpečnostního či personálního rázu a to není standardní státní správa. Posouzení těchto informací, jejich formy a rozsahu jejich nárokovosti naráží na zažité meze úřednické činnosti.

Nemluví o informacích o platech a odměnách funkcionářů. Tam je naše rozhodovací praxe i judikatura správních soudů natolik jasná, že snad ani nezáleží na tom, kdo je anebo bude odvolacím orgánem.

inzerce

Skils s.r.o.
advokátní kancelář

Skils

CHAMBERS EUROPE 2020

Nejvyšší hodnocení v kategoriích:

- Competition / Antitrust
- Dispute Resolution
- Projects & Energy

www.skils.cz